

ՊԱՅՄԱՆՈՒՄ

Յարեւանի քաղաքի Գաւառացի 10 Մեծ.
Վեցամս. Գաւառացի 12 »
Վեցամս. Գաւառացի 3 »
Վեցամս. Գաւառացի 6 »
Պատար Երկիրներու 2 1/2 1.
Մանուկներու տոգը մէկ անգամի հա-
մար 3 զուրթը, երկու անգամի հա-
մար 2 զուրթ. աւելի անգամներու
համար զատ սակարկութիւն կըլ-
այ :
Եւրաքանչիւր թիւ 40 փորա արծ :

ՀԱՆԱՊԱԶՈՐԵԱՅ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿԱՍԱՆԴՆՈՒՊՈՒՄ 19 ԹՈՒՆՎԱՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Թայմի լրագիրն յունվար 20 թիւ
թերթին մէջ Այնթապի թղթակցէն
առած մէկ նոր նամակը կը հրատա-
րակէ, որ թուրքի մէջ Ամերիկայի
Միտիոնարաց գործողութեանց և ը-
նդի բողոքականաց վիճակին վրայ
հետաքրքրական տեղեկութիւններ
կուտայ, որք յիշեալ Միտիոնարաց
կողմէն պաշտօնապէս հրատարակ-
ւելէ առաջ իրեն հաղորդուած են ե-
ղեր : Անօգուտ չեմք համարիր այս
վիճակագրական տեղեկութիւններն
համառօտաբար մեր ընթերցողաց աչքին
առնելու գնելու : Ամերիկայի առաջին
Միտիոնարը Կ. Պոլս 1834ին հասած
լինելով, թուրքի մէջ Միտիոնարաց
գործն անդհադատ 49 տարուան մի-
ջոցի մը վրայ կը տարածի : Մամուլը
մեծ միջոց մը դառն է իրենց ձեռք
և Ս. Գիրքը Արարեքէն, Հայերէնի,
Թուրքերէնի, Պարսկերէնի, Հրե-
ական տառերով Ապաներէնի, Հայե-
րէն և Յունարէն տառերով Թուր-
քերէնի, ինչպէս նաև մասամբ քրդ-
երէնի թարգմանած են, ըստ որում
Թուրքիոյ Էւրոպական և Ասիական
մասանց մէջ միայն մէկ լեզու չէր լսու-
ւեր : Ուսումնական հրատարակու-
թիւններ ալ ըրած են : 1878 տարուին
մէջ Միտիոնարը Հայերէն լեզուով
19,173 օրինակ ալ և այլ գիրքեր և
տետրակներ հրատարակած են՝ ու-
նենալով ընդամենն 2,242,500 էջ կամ
երես : Իսկ Թուրքերէն լեզուով 23,000
հայտատու օրինակ գործեր ապաժ են՝
ունենալով 1,524,200 էջ : յունարէն
գրով իսկ Թուրքերէն լեզուով 3800
օրինակ գործ՝ 287,760 էջ : Պարսկա-
րէն լեզուով ալ 14,943 օրինակ գիրք
և տետրակ, որք 2,462,620 էջ կը պա-
րունակէին : Միով բանիւ Ամերիկացի
Միտիոնարը 1878 տարուին մէջ 61,200
օրինակ սոյլ և այլ գործեր ապաժ են՝
ընդամենը 6,397,000 էջ : Միտիոնա-
րաց Թուրքիա գալէն ի վեր հրատա-
րակած գիրքերն ու տետրակներն
2,248,354 օրինակ եղած են, և երկ-
րին բնիկ լեզուներով հրատարակեալ
էջերուն գումարն 323,303,988ի եղած
է : 1878 տարուին մէջ Միտիոնարը ի-
րենց ապաժ բոլոր գործերուն հա-
մար 3,500 Անգլ. ոսկի ծախք ըրած
են :

Փոքր Ասիոյ մէջ, Սուրիոյ նահանգն
ի բոց թողով, արձանագրեալ բողո-
քականաց թիւն է 24,973 : Դատար-
արակեալ բնիկ հովուաց և քարոզ-
չաց թիւն է 116 և վարժապետաց
գումարն 342 : Նոյնպէս փոքր Ասիոյ
մէջ բողոքականաց սովորական դպ-
րաներուն թիւն է 283, ուր 4,621
աշակերտ կը յաճախէ : Մեծ ուշադ-

րութիւն կը լինի կերակնօրեայ վար-
ժարանաց, ուր Ս. Գիրք միայն կա-
ւանդուի, և որոցմէ 176 հատ կայ՝
13,523 յաճախողով :

Իսկապէս հարուստ մարդիկ կան
այս բողոքականաց մէջ, որոց ամե-
նամեծ մասը ժողովրդեան աղքատիկ
կամ միջին կարգերէն կը բաղկանայ :
այսու ամենայնիւ, այս աշխատանք
մարդիկ թէ և ծանր տուրքեր կը
վճարեն կառավարութեան, և իրենց
ընտանիքը գեղարու կրնան հոգալ,
իրենց եկեղեցեաց և դպրոցաց և ա-
նոց պիտոյնց համար 1878 տարուին
մէջ 4214 (չորս հազար երկու հարիւր
մասն և չորս) անգլիական ոսկի տը-
ւած են : Փոքր Ասիոյ բողոքական
հասարակութիւնը մեծ խանդ կը դու-
քնէ կրթութեւ : աղկանց դպրոց-
ներու, բարձրագոյն վարժարաննե-
րու և աստուածաբանական դպրոց-
ներու թիւն հետզհետէ կաւելնայ :
Այս կրթական հաստատութիւնք Մի-
տիոնարաց անմիջական հսկողութեան
ներքեւ են, որոց կ'օգնեն բնիկ դա-
պտուներ և վարժապետներ : Մար-
դուանի, Պրուսիայի, Բաղդադի, Մար-
տինի, Բարբերդի և Այնթապի մէջ
բողոքականաց աղկանց գիշերօթիկ
դպրոցներ ունին, Աստուածաբանա-
կան վարժարաններ Մարդուանի, Մար-
աշի, Բարբերդի և Մարտինի մէջ,
և երկու քօլէժք, որք նոր հաստատու-
ցան Այնթապի և Բարբերդի մէջ : Կ.
Պոլսոյ Ռոպէրթ քօլէժն և Պէյրուի
Սուրբապի բողոքականաց քօլէժն այն-
քան հանրածանօթ են, որ մասնա-
ւոր յիշատակութեան պէտք չունին :

Թայմի թղթակցը մեծ գովեստ
տիւ կը խօսի միտիոնարաց գործին
վրայ՝ Ժողովրդային կրթութեան ըն-
դարձական և դատարարականութեան
ծաւալման տեսակէտով, և կըսէ որ
թէ և Միտիոնարը այս երկրին մէջ քա-
ղաքական ինքնոգ բնաւ չեն խառնը-
ւած և չեն խառնուիր, այսու ամե-
նայնիւ իրենց գործը քաղաքական
կարեւորութիւն ալ ունի սա ներկատ-
մամբ թէ բնիկ ժողովուրդը կրթելով
և յորդորելով իւր բնական իրա-
ւունքները կը ճանչցնեն անոր և մի-
անգամայն կը սովորեցնեն թէ ինչն
օգնութիւնն և անդուլ աշխատու-
թիւնը բարեկեցութեան և երջան-
կութեան միակ ճանրան են : Բարե-
բաղդաբար, կըսեմք մեք ալ, աղղիս
մէջ կրթութեան ու լուսաւորութեան
գործն այժմ աւելի յայտն և յուսա-
տու վիճակի մէջ է քան թէ քառօրե-
դար առաջ, և և թէ աղողք են Ամե-
րիկացի Միտիոնարաց աչքի դարձող
ծառայութիւններն, այսուհետեւ Հայ
անհատք իրենք զիրենք կրթելու և
իրենց բնական իրաւունքները ճա-
նաչելու և ինքնօգնութիւն սովորելու
համար պէտք չ'պիտի ունենան այս-
պիսի օտարականաց, որք դատարա-

րակութեան քողին ներքեւ կրօնական
ծաւալման միայն կաշխատին :

Այնթապէն Թայմի գրուած վե-
րոյիշեալ նամակին հետեւեալ հատ-
ւածը բարեկեցական հանրածանօթ
գործին կը վերաբերի :

“Չեմ կրնար ներկայ նամակս փա-
կել առանց յիշատակութիւն մ'ընե-
լու այն մեծ հետաքրքրութեան, զոր
երկրին այս կողմերն արթնացած է
Պէյրու փաշային և անոր հետ դըս-
նուող պաշտօնատարաց Հայեւ հա-
նին : Այն մարդ սպասեալ հարցում
ներ կընէ : —

“Անգլիացի փաշայն ինչ պիտի
ընէ :

“Արդեօք իշխանութեամբ կու-
գայ, թէ ոչ պարզապէս քննելու և
տեղեկագրելու :

“Իւր քննութիւնն իրական պի-
տի լինի, թէ հարեանցի :

“Յոյս կայ արդեօք թէ իւր յանձ-
նարարութիւնը պիտի ընդունուի
ու գործադրին :

“Ոչ ոք կարող է այժմէս պատաս-
խանել այն օրինակ հարցմանց, ընդ-
հանուր տպաւորութիւնն այն է որ
Պէյրու փաշային յանձնուած գործն
այն հին պաշտօնն է, զոր քննել ու
տեղեկագրել կանուանեն : Եթէ ու-
ղիդ է այս լուրը, ժողովուրդը մեծ
մասամբ իրաւունք ունի սկզբակի-
եան լինիլ այս նոր յանձնարարութեան
յառաջ գալու բարեկեցութեան նկատ-
մամբ : Առ այժմ՝ ձեր ընթերցողաց
ուշադրութեան կը յանձնեմ սա աշ-
քի դարձող և կարուկ հաստուածը,
զոր Տիարաքերէն ինձ գրուած նա-
մակի մը մէջ տեսայ : — “Տեղեւոյ կա-
“աւարտութիւնն սկսաւ ուրեւ ինչ
“որ քօմիսէրը կատարած էին : Կա-
“աւարտութիւնն երկու կարգի պաշ-
“տօնատարներ ունի, մին չինելու և
“միւսն աւրելու համար : Երկուքն ալ
“ամանական կընդունին :

Ինչպէս վերջերս խոստացանք, ի
ստորեւ կ'սկսիմք թարգմանել Ահմէտ
հօմայի ինքնօրին աւելի մայրաքա-
ղաքիս Անգլիական դատարանաւան և
Բ. Դրան միջեւ փոխանակեալ ծանու-
ցագրերն, որք Թուրքիոյ մէջ իբրեւ
խղճի ազատութեան վերաբերեալ պաշ-
տօնագրեր՝ արժանի են ուշադրու-
թեամբ կարդացուելու :

ՏՈՒՐԹ. ՔԵՕՂԻՐ ԵՒ ԱՀՄԵՏ ՀՕՃՅ

Ա. Ժանուարի 19-ին Եւրոպական

“Բերա 21 դեկտ. 1879

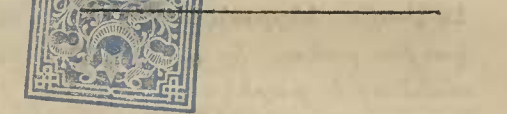
“Պարոն նախարար :

“Կառավարութեան հրամանաւ
նոյ, 23ին պատիւ ունեցող կէս պաշ-
տօնական ծանուցագիր մ'ուղղել առ
Բ. Դուռն, որով Օսմանեան կառա-

ՊԱՅՄԱՆՈՒՄ

Դուռն զնազան լրագրաց ճանրու-
թաւրքը թարգմանութեան վրայ է :
Իրագրեց փերաքերեալ նամակ
կամ որ և իցէ գրութիւն խորագիր
— Տնօրէնին պիտի ուղղուի : Կառա-
վար Կանադայի Զատուի թիւ
198, Նօրո խան, Մասիսի գրաւեն
եւելի :

Տնօրէնը Ժանուար 21-ին իր
անդամներուն յետեւ :
Կառաւար նամակ, յողում, և
Կառաւար խոր :

վարութեան ուշադրութիւնը կը հը-
րաւիրէի օտարականութեան կողմէն
սեպտ. 23ին խել մը գրքերու և թուղ-
թերու ապօրինապէս դրաման վը-
րայ, զորս Չըրչ Միչընթեր Սօսայթի
անուն ընկերութեան գործակաւար
Պատ. Պ. Քէօլլէր իւր վրայ կը կրէր :
միւսնոյն Ժամանակ կը խնդրէի որ ձե-
ռընհատ իշխանութեանց անմիջապէս
հրաման տարի, որպէս զի այդ-
պիսի ապօրինաւոր եղանակաւ դը-
րաւեալ թուղթերը Պ. Քէօլլէրի ետ
տրուին, և կազմակերպի Գ. Դուռն որ
առանց ժամանակ կորստանելու պա-
տասխանէ իմ գրութեանս : Այդ թղթ-
թուց գրաւման վրայ ես արդէն բե-
րանայի և ստիպողաբար դանդա-
ներ ըրած էի քանիցս : Իմ բացակա-
յութեան միջոցին Պ. Միչընթ ալ այդ-
պէս ըրած էր : Պ. Մարկինզի գրաւոր
գիտողութիւններ ըրած էր Սաֆիլթ
փաշային՝ երբ նա արտաքին գործոց
նախարար էր : Նոյնպէս Բ. Դուռն ալ
քանիցս խոստացաւ որ այդ թուղ-
թերն իրենց տիրոջ պիտի վերադառ-
նային :

“Իմ նոյ, 23ին գրութեանս պա-
տասխան տրուած չլինելով, ամիսոյ
12ին նորէն Բ. Դրան կէս պաշտօնա-
կան ծանուցագիր մ'ուղղելով, այդ-
պիսի քմահաճ կերպիւր դրաւեալ թուղ-
թերուն Պ. Քէօլլէրի ետ տրուելու
պահանջուան կը կընէի : Կ'աղագարա-
րէի Բ. Դրան որ և թէ իմ խնդրու չըն-
դունի, Անգլիական հապտակի մ'ի-
րաւանց այդպիսի յայտնի բանաբա-
րումը զիս պիտի ստիպէ պէտք եղած
հրամանները խնդրել կառավարու-
թեան :

“Ես պատասխան չընդունեցի այս
գրութեան ալ, և թուղթերը Պ. Քէօլ-
լէրի ետ չտրուեցան, թէ և Բարբըր
Առաջին նախարարն ինչպէս նաև ձեր
վստմութիւնը քանի մ'օր առաջ բա-
ցորոյապէս ապահովութիւն տուած
էիք ինձ թէ ես պիտի տրուին :

“Աւելորդ չեմ ամենեւոր այս գոր-
ծին պարագայները յիշեցնել Ձեր
վստմութեան :

“Պատ. Տօքթ. Քէօլլէր բողոքական
Միտիոնար մ'է, որ կրօնական հա-
գամանք ունեցող ինչ ինչ գործոց
Թուրքերէնի թարգմանութեամբ կըլ-
րաղի : Սովորութիւն ունի թարգ-
մանութիւնները բերանացի սրբադ-
րել տալ իւր Թուրքերէնի գաղափար
Ահմէտ Քէօլլէր Եֆէնալին, որոյ հըմ-
աութիւնը խիստ լաւ ծանօթ է :

“Այնպէս սեպտ. 23ին երբոր Պ. Քէօլ-
լէր Ահմէտ Եֆէնալին տուէնէ կ'ընէր
Թուրք օտարական մ'աղագրեց զինքն
որ Պէյրուի մէջ օտարականաց հա-
ման վաշայի քաջն երկու իրեն հետ
Պ. Քէօլլէրի ընդդիմութեան հակա-
ռակ, վաշան անոր ձեռքն եղած ճան-
րու պայտասակը բանալ տուաւ, և
բունի դրաւ եւ Անգլիական եկեղեց-

այդ աղօթագրոց մէջ մասին թուրքերէն թարգմանութիւնը, ինչպէս երբեք չէր կրօնական տեսարանին մը ձեւագրին և այդ տեսարանին մէջ մասին թուրքերէն թարգմանութիւնը:

«Առանց պատճառի վեց ժամ վար դուրսէն ետեւ, Պ. Բէօլլէր ազատ թողնեցաւ, և ըսին իրեն որ իւր գրքերն և ձեւագրերն ստիկաւ նուրբեմն նախարար Հաֆիզ փաշային յանձնուած են:

«Հետեւեալ օրն Սէմէտ Թէփիզէֆէնտին ձերբակալեցաւ և տալիս իրեն կրօնական իւր ընտանեաց և բարեկամաց հետ ամեն հաղորդակցութենէ զուրկ: Կը ըսեմ թէ իւր աշակերտին թարգմանութիւնները սրբազան լինելուն համար ի մահ զատապարտուած է: Առաջին նախարարն ապահովութիւն տուաւ ինձ սակայն թէ այս վճիռը չպիտի դորձադրի: Այսու ամենայնիւ, աստիճանադուրի երեք և խոփմանք կատարած դատաւարութեան պաշտօնէն ինկեր է: Ահմէտ Էֆէնտին մեծ յարգ կը վայելէր, մինչև իսկ Վեհ Սուլթանին քով:

(Շարունակել)

ՀՆՈՍԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պետրոս 28 յունի.
Մարտի 28 յունի. Բանակին զօրաց իւր նուագեցնելու դադարարին ի նպատակ մտերս իրեն ուղղեալ նամակի մը պատասխանելով, ստպէս գրած է.

«Այսպէս կուզէ նուագեցնել զինուորական զօրութիւնները. բայց լաւագոյն կացութիւն յայնժամ միայն կրնայ յուսադրուիլ երբ աղբերը ձանձնեմ թէ պատերազմը, մինչև անգամ յաղթութեան պարագայի մէջ, միշտ հասարակայնի ազգէտ մ'է: Այս համարումը կրօնական և բարոյական լաւագոյն դատարարութեան մը միայն պիտի ծնի. այդ բանն ալ քանի որ դարձեալ պատմական դարձած ման աղբերը պիտի լինի, և մեղանէ ոչ ոք պիտի տեսնէ զայն»:

Փարիզ 29 յունի.
Գերակայնայն սպոր զինուորական անգամի մ'ընտրութեան ձեռնարկեց: Քուէարհիսթեան արդիւնքն հետեւեալն եղաւ.

Պ. Պրօքս, ձախակողմէն առաջարկեալ, 128 քուէ ստացաւ:

Պ. Պէթօ, աջակողմէն առաջարկեալ, 118 քուէ:

Պ. Վալլեր, 11 քուէ:
Բացարձակ մեծամասնութիւնն 129 քուէ լինելով, Պ. Պրօքս չընտրուեցաւ, և յառաջիկայ չինգլարի օրը նոր քուէարկութիւն մը պիտի լինի:

Ուշադրութիւն դրուեց թէ Ջոսապիովեան կեդրոնէն 23 անգամ Պ. Պէթօյի համար քուէ տուին, զոր պաշտպանեց նաև Պ. Տիւֆօն: Այս իրողութիւնը մեծ ազդեցութիւն յառաջ բերաւ:

Լոնտոն 29 յունի.
Կալիֆթայէն եկած հեռագիր մը կը ժանեցանէ թէ Ռօպէրթս զօրավարն յայտարարեց ի նոր զօրաց պէտք չունի. այժմ իւր տրամադրութեան ներքեւ 5000 լիզիակաւ և 4800 բնիկ զօր ունի: Բայց այս զօրութիւնը Շէրփօլի բանակաւորին ամրութեանց պահպանութեանը միայն պիտի բաւէ, որք մեծապէս աւելցած են: Երբ յարձակողականի սկսիլ պէտք լինի, Ռօպէրթս զօրավարն օգնութիւն պիտի ընդունի:

Նը հաստատուի թէ Հնդկական կառավարութիւնն 1879 տարուայ մէջ 2 1/2 միլիոն Անգլիական օսկի ծախք ըրեր է սահմանադրութեան տանող երկաթուղեաց շինութեան համար: Արդիւնքով մը կը պատրաստուի որ Բոլոնիէն Քանադա քաղաքի երկաթ:

Բեդրադուրի 29 յունի.
Ռուսիա Տիֆլիսէն Պարս, Պարսէն Փօթի, Պարսէն Սպարտանի և Զարաշան երկաթուղի շինելու պատրաստութիւն կը տեսնէ:

Լոնտոն 30 յունի.
Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Պ. Պրօքս երէկ իր ընտրուող անգլիական ըրած մէկ բանախօսութեանը մէջ ըսաւ թէ ինչ կը ցուի որ ամեն տեղ սպառազինութիւնը կը շարունակեն և կաշտան: Այս վիճակը կրնայ խտտ մեծ ազդ մը յառաջ բերել և մեծ դժուարութիւններ պատճառել անգլիական զաւաճողականութեան: Առանաւորն յե-

տոյ նախարարութեան դորձադրին ներքին արդարացող, որ խաղաղութիւնը պահպանելու, Պարսկաստանի մէջ Ռուսիոյ առաւելակողմէն արդիւնք և Սե ծովուն մէջ Ռուսական աղբերութիւնը նըւաղեցուց: Պ. Պրօքս կը կարծէ թէ ընտրութեանց ժամանակ երկիրը պիտի պաշտպանէ զԼորտ Պրօքսի փաշայ:

Լոնտոն 30 յունի.
Տէյլի Նիւզ կը ծանուցանէ այս տատաղութիւնը Լոնտոնի անկախութիւնը ձանձնած է:

Սթենլորտ լրագիրը Գեապոլիէն եկած հեռագիր մը կը հրատարակէ հաստատող որ եթէ Սեպտեմբեր Սթենլորտ տանէ քաղաքին, կատարեալ անխառնութիւն պիտի տիրէ հին, ըստ որում անուղղակի երեք թեկնածուներ կան, որք կողմնակիցներ ունին:

Մեհմեթ Զան խիստ ժողովրդական եղած է: Էյուպ խան ալ կուսակցութիւն մը վաստակած է, և Ապտուրահման խան և Նազուկ խան ալ իրենց կուսակիցներն ունին: Վերջապէս, Սեպտեմբեր ամենամփոք օգնութիւն րոտմ կամ տնոնց հետ պարզապէս յարաբերութիւն ունեցած րոտմ անձինք պիտի սպաննուին:

Այս տատաղ հոգսն հետեւիք:
Լոնտոն 30 յունի.
Լորտ Պրօքսի փաշայ յաղապարհեցաւ կամ է:

Լահօն 30 յունի.
Քանի որ Սեպտեմբեր ամենամփոք կուսակցութիւն յայտնեցին:

Փարիզ 30 յունի.
Գերակայնայն ժողովը 122 ղեկ 147 ձայնով աջակողմէն առաջարկած մէկ բարեփոխումը մերժեց որ հասարակաց կրթութեան բարձրագոյն ժողովին մէջ երկաթուղիները պահել կուզէր:

Լոնտոն 30 յունի.
Օսմ. Բան. 40 3/8
Ք. Բ. 1865 42 3/8
» 1869 42 1/2
» 1871 67 3/4
» 1872 48 1/2
» 1873 40 7/8
» Երկուստ 85 1/8
Անգլ. Բան. 98 5/16

Փարիզ 30 յունի.
Օսմ. Բան. 10.55
Գաղ. » 80 0 117.17 1/2
» » Նոր 85.55

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքիս Աւստրո-Հունգարական դեսպան Տիւպուքի կոմսն հինգշաբթի օրը մայրաքաղաքս հասաւ, և թօրհանէ ելած ժամանակ դեսպանատան պաշտօնատարաց կողմանէ դիմաւորեցաւ, և ուղղակի դեսպանատունը գնաց:

Եւրոպական լրագիրը կը ծանուցանեն թէ Տիւպուքի կոմսին պաշտօնըն առժամանակեայ է միայն, և Վիեննայի արքունիքը քիչ ժամանակ յետոյ վերջնականապէս դեսպան մը պիտի անուանէ: Չիլի կոմսին անուանումէն առաջ ալ այնպէս եղած էր:

Արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ դատուած անցողիկ (փաստաթուղթ) դիւանն ոստիկանութեան պաշտօնատունը փոխադրեցաւ, ինչպէս արդէն կանան է միւս տեղութեանց մէջ:

Մայրաքաղաքիս Պուլսիական գործակալները մէջ Գրան մօտ և վաղը լրագրող մէջ Բացարձակապէս սուտ հանցեց այն ըրած թէ Սիլիւստրէի Պուլսիական պաշտօնատարը երկու թուրք այրած լինին, ինչպէս ըսուած էր տեղեւոյն իսլամաց կողմանէ Բ. Գրան ներկայացեալ աղբերագրոյ մը մէջ:

Պաւլըշի Օսմանեան դեսպան Սիւլէյման Էֆէնտին քանի մ'օրէն մայրաքաղաքս կուգայ հրաժեշտել:

Վերջերս Սիլիւստրէի Տրիպոլայի նահանգին մէջ գետերու և անձրեւներու մեծ սղորմանը տեղի ունեցան: Արմաիք զանուած ամբողջ աշտեր և խեղ մը զուղեր ջուրերու տակ

մնային: Վերջին փոխարկներու մէջ ջրին Տրիպոլայի նահանգապետին մէջ չորս հատ վաճառարած նաւեր և պատերազմիկ նաւ մը զամառն ինչ կան, և հազիւ թէ անոնց մէջ զրոնուած մարդիկն և վաճառքն ազատեցան: Այս եղելութեանց վրայ նահանգին վարչութիւնը Բ. Գրանն արտօնութիւն խնդրեց Տրիպոլայ քաղաքին համար կանոնադր նաւահանգիստ մը շինելու, որովհետեւ այդպիսի նաւահանգիստ մը չէր նաւով, խիստ քիչ նաւ կը համարձակի մօտեմալ քաղաքին, և նահանգին տառապալիք խեղճ վիճակի մէջ կը մնայ:

Մայրաքաղաքիս Գաղիական դեսպան Պ. Ֆուրնիէի հրաժարման զբոյցը դարձեալ յիշատակուի սկսած է Եւրոպական լրագրաց մէջ:

Ջրոյց եղած էր թէ կառավարութիւնն իւր պաշտօնատարաց պիտի առաջարկէ երբ որ իրենց անվար մնացած բոլոր ամառականներն հայրենաւերական նպատակի մը համար տեղութեան նուէր ընեն:

Թէրէմանը Հաղբէթ սուտ կը հանէ այս լուրը:

Փիլիպէն կը գրեն թէ տեղեւոյն աղբային զօրաց մէկ մասին կողմանէ մօտերս ստահակութեան դէպք մ'ըղած է: Այս զօրքերը զօրանոցի մը մէջ ղեւեղեալ էին, բայց չուղեցին հին բնակիչ և իրենց սպայից հետ ցրուեցան իրենց գիւղերն երթալու: Արեւելեան Ռումէլի աղբային զօրաց հրամատար Շիւքրէր զօրավարն այս անհնազանդ զօրքերը զսպելու համար բռնի զօրութեան դիմեց, զանոնք պաշարեց և իրենց պարտաւորութիւնը ծանկնդը հարկադրեց: Յանցաւոր սպայք ձերբակալեցան:

Թուրք լրագրաց եկած տեղեւոյնութեանց նայելով, Կուսինիէի Ալպանիայի Գարատաղացող Գեմ իրենց դիմադրութեան մէջ կը շարունակեն, և որոշած են նաև ցլետին կէտ դիմադրել: Ալպանիոյ ներսերէն շատ օգնութիւն կուգայ երբ Կուսինիէ:

Այսու ամենայնիւ, Գարատաղի յանձնուելիք այդ տեղերուն բնակչաց մէկ մասը Ղազի Սէմէտ Մուլթար փաշային խորհրդոց անսարով, սկսեր է դադարել և գէպի Մանասթրի կողմերն երթալ, ուր թուրք կառավարութիւնն հող յատկացուցած է իրենց:

Ռուսիա այժմ թուրքստանայ մէջ 46,000 զօրք ունի, և ի մօտոյ քանի մը գունդեր ալ պիտի աւելանան անոնց վրայ: Կը հաստատուի թէ վերջին անգամ Չէքիճէրի բանակաւորին մէջ Ռուսաց պարտութեան պատճառն այս է եղեր որ Տէր Գուկասօֆ զօրավարը դարձան կասկեց ծովու ճանքով Մէրվ երթալու համար զօրաց մեծ մասն ետ առեր է, և միայն 7 վաշտ թողուցեր է Չէքիճէրի մէջ: Միւս կողմէն հայաղգի զօրավարին հրաժարման զբոյցն հաստատութիւն դանել կը թուի:

Այս շարժում Պոլիս Սուլթան Պալադիսի փողոցներէն միայն մէջ ըստ պատառի մը վրայ երկու անձինք յարձակում ընելով, զայն գլխէն ծանր կերպով վիրաւորեցին և փախան: Այս շարժարձութեան շարժառիթն յայտնի է: Սպառաւորին կեանքը կրցաւ աղատուիլ եղած անմիջական օգնութեանց չհասնել:

ԿԱՅՏԱՆՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆ			
ԷՈՉԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻԷ			
Կրկն իրիւն ցոյցուցաւ	41	9	
Այս առաւօտ ցոյցուցաւ	41	12	
Կէս օրին	41	13	
Բ. Կ. իրիւն ցոյցուցաւ	Ջր.	38	
Ցոյցուցաւ	Ջր.	23	
Ցոյցուցաւ	Ցոյ.	3,77	
ԸՆԾԱԾԻՐԱՄՈՑ			
19 Յունիս			
Անգլ. իր.	Ջր.	410	40
Կ. օ. իր. օսկի		87	22
Կ. օ. իր. օսկի		90	
Գ. օ. իր.		51	20
Վ. իր. օսկի տարբերութիւն		7	43
Նիւզնոց		49	20
Մէթալիք		19	20
Պրիւն		450	

Ա. Զ. Գ. Ա. Ս. Ի. Ն.

Հինգշաբթի օր Ղալաթիոյ Աղ. մասնադարանին մէջ ուր հաւաքեալ էին 40 չափ պատուաւոր աղբայինք ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք հօր, «Վրաքանութիւն Հայոց» անուն ընկերութիւն մը հաստատուեցաւ, որոյ նպատակն է Հայ ժողովրդեան կենցաղը դիւրեւելիութեան և մասնադարան միջոցներու զարգացումը: Այս ընկերութեան պիտի անդամակցին ամեն աղբայինք որք տարին 20 զրուշ կուղեն վճարել, թէ Տաճկաստանի, թէ Ռուսաստանի և թէ Պարսկաստանի մէջ: Այսպիսի ընկերութեան մը պէտքը թէ և մէկ ու կէս տարի յառաջ զգացուած, սակայն ինչ ինչ պատճառներով մինչև ցարդ զօրձադրուած չէր:

Ռուսիա եմք որ Ս. Պատրիարք Հօր աղբայրական ջանքի շնորհիւ այսպիսի պատուաւոր ընկերութիւն մը հաստատուեցաւ, որոյ կարեւորութիւնը առաւել քան զամենայն վերջին ժամանակներս զգալի եղած էր, զի Ռուսաստանի և Տաճկաստանի մեծահարուստ աղբայինք որք կուղեն աղբին մեծ մեծ դուռներն ունիւրել կամ կտակել, կարող չեն իրենց բաղձանքը պահել իրենց աղբայինք անեղծ վատահոլութեան արժանի և երեւելիներէ կազմեալ ընկերութիւն մը կամ մարմին մը չգտնելով աղբին մէջ:

Ըսածիս օրինակ կրնայ ըլլալ Տրիփոլի աղբայինք Հայոց մը նամակը զոր առ Ս. Պատրիարք Հայոց ուղղած է և որուն մէջ աղբին 8000 ոսկի նուիրելու բաղձանքն ու գիտաւորութիւնը կը յայտնէ. և սակայն մասնադար ընկերութեանց յարատուութեանը վրայ լիւրջ փառահոլութիւն չունենալով, երաշխաւորեալ մարմնոյ մը կուղէ յանձնել այն դուռ մարը, աղբին օգտին դորձած եւ համար:

Տիփլիսի աղբայինք կը խնդրէ Ս. Պատրիարքէն որ իւր զրոյն պատասխանը փութացնել բարեհաճի որպէս զի ինքն անձամբ Պօլիս դարձող յանձնէ խոստացեալ դուռ մարը:

Ռուսիա այսպիսի յիշատակաց արժանի դործի մը յաջողութիւն մարթիւր կը յորդորեմք մեր սիրելի աղբայինքն որ սոյն օգտակար հաստատութեան չզրանան իրենց օժանդակութիւնը: (Հարեմէ)

Արտաքինիս առաջնորդ Եֆէի (ինքն նախ Ապահուի) երկաթուղի մէկ քաղաքործութիւնը կը ծանուցուի մեղ հետեւեալ կերպով:

Այս անձը Գար-Երբի Միւլթաւրըֆութեան Հիւսէյնի Գիւղի քահանայն անարդարականութեան մէջ դանելով կարգադրել կընէ զայն մարտի կածելէ, և որ զարմանալին է, տեղեւոյն Գար-Երբի Միւլթաւրըֆութեան անարդար պաշտատանը:

ներով, ինն տարի բանտարկութեան
կը դատաւարարէ զայն : Այս վճիռը
գործադրել տալու համար տեղական
կըզմութիւնը քահանային փարքերը
կըզմէ, ուր կառավարին յանձն չառ-
նուր բանտարկել զայն, այլ արդէն
կըսած կըստական պատիժը բաւական
կը համարին : Հիւսէյնիքի Հայ բընա-
կիչը առաջնորդին հակադդային և
անսովոր ընթացքը տեսնելով, կորո-
շեն չընդունել զայն իւր այցելու-
թեան միջոցին, և դժգոհութեան
ցոյց մ'ընել անոր դէմ :

Պրոսպի առաջնորդ Գեր. Բար-
թուղիմէս Սրբազանը մայրաքաղա-
քըս եկաւ :

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՒՅՈՒՄ

Ս. Էջմիածնի Արարատեան Մայր
Աթոռը Ս. Մինապը 1879 թ. 8 թը-
ւադրեալ դրութեամբ յայտնելով
Պատրիարքարանին թէ իրենց տա-
հանդէն Գալարագեալ գաւառի Նո-
րաշէն Ռւիկա դիւղի բնակիչ Յոհան-
նէս կիւլիւզար անուն տիկնոջ ամու-
սին Յակոբ Ղազարեան անձը՝ տառ
տարիէ հետէ իւր կինը անխնամ թո-
ղած, իր հայրենի գիւղէն մեկնած
և մինչև ցարդ անյայտ եղած է,
կ'աղղապուրէ որ նորա բնակութեան
տեղւոյն և կենդանի կամ մեռեալ
ըլլալուն մասին հետազոտութիւններ
ընելով արդիւնքը իրեն հաղորդենք :

Յիշեալ Յակոբ Ղազարեան իւր
32 տարեկան մարդ մ'ըլլալով, դը-
կոյն և մօրուայ մտկոյն չիկազոյն
են, երեսին և մարմնոյն գոյնը թուի,
յաղթանդամ, միջահասակ, և աչ-
կունքն միջակ :

Սովին պաշտօնական ծանուցմամբ
մեր գաւառացի և Պրոսպի աղգա-
յիններէն կը խնդրուի որ եթէ վե-
րոյիշեալ անուամբ և կերպարանք
անձ մը կը ճանաչեն, և անոր վրա-
յով տեղեկութիւն ունին թէ ո՛ր է,
և ո՛ր գաւառի կամ քաղաքի մէջ
կը գտնուի, և ինչով կ'ըբաղի, կամ
եթէ ծանօթութիւն ունին որ մէկ
տեղ մը մեռած է, բարեհաճին փու-
թով աղգային Պատրիարքարանին
տեղեկութիւն հաղորդել, որպէս զի
Պատրիարքարան փութայ ծանու-
ցանել զայն Ս. Էջմիածնի Սինոդին ի
պարտաւարապէս տնօրէնութիւն :

18 յունիս 1880 (ԿԵԻ)
Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պրոս

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՊՈՐՏ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ
ԵՒ ՀԱՅԳ

Աւետարել անուն լրագիրն «Ա-
մերիկեան Պորտ վան արտաքին ա-
ռաքելութեան» կոչուած Ամերիկա-
ցի Միսիոնարական ընկերութեան մը
կողմանէ կը հրատարակի : Խմբագրի-
րը Միսիոնար է : Այդ լրագիրն մէջ
ժամանակաւ գրուած էր թէ «Միսի-
ոնարի գործը եկեղեցի հաստատել
ու անցնել ուրիշ տեղ երթալ է :»
Թէպէտ յօդուածն ստորագրութիւն
չունէր, բայց և այնպէս պատճառ-
կայ լսելու թէ Միսիոնարացի դըրա-
ծը չէ : Աւետարելին իսկ առանց պա-
տասխանատու խմբագրի մը անուն
կը հրատարակէր յայնժամ : Մա-
նաւանդ որ նոյն բանը քած է Պատ-
մարտն՝ նոյն ընկերութեան քա-
տուղարն իր Հոգեւորական գրքին
մէջ, որ գրած էր Սանդուիչեան
կղզեցոյ Պորտ ընկերութեան յա-
րաքելութիւնները դադարեցնելու առ-
թիւ, դէպի նոյն կղզիներն ըրած
ճամբորդութեան վերադարձին :

(1863) : Բանին այսպէս ըլլալը դիտ-
նալով, Բողոքական Հայոց մէջ անհր-
կըսէին թէ որովհետեւ իւր կէս դար
է յորմէհետէ Միսիոնարը Հայոց մէջ
եկեղեցիներ հաստատելու գործը կը
շարունակեն, ժամանակ է և անցած
ալ է, որ նոքա անցնին երթան ու-
րիշ միսիոնար ժողովուրդ մէջ գոր-
ծելու, որք Գրիստոսի անունն ան-
գամ լրած չեն : այլք նայելով անոնց
ընթացքին և կառուցած քարուկիր
շէնքերուն, չեն կարծեր որ նոքա
յառաջ խաղալու միտք ունենան, և
կըսէին Պատմաբան Էդմ. Բիւ-
երիու դադարաւարց ո՛րը շիտակ է,
մօտերս յայտնի եղաւ :

Լծնած թայմը լրագիրն Այնթա-
պի թղթակիցն, որ Պորտ ընկերու-
թեան ծառայութեան մէջ է, մօտե-
րըս նոյն թերթին դրած նամակաւ
թուրքիոյ մէջ Ամերիկացի Միսիոնա-
րաց գործարարութիւններուն վրայօք
խօսելով կըսէ թէ՝ թէպէտ կէս դար
է յորմէհետէ նոքա կը գործեն, տա-
կաւին իրենց խորհուրդը սա է թէ
իրենց գործը գեւա չոր հասած է, թէ
ցարդ ըրածնին միայն հիմ դնել էր
և այսուհետեւ պիտի կառուցանեն
չենք : Եթէ չենք մը հիմը դնելը
գործ մ'է որ յիսուն տարիներու կա-
րօտ է, չենք կառուցանելը քանի
տարիներու գործ է, գիտնալու հա-
մար մաթեմատիկական գիտութիւն
ունենալ հարկ չէ : բայց թէ ինչ պի-
տի ըսեն այս յայտարարութեան դէմ
Պորտ ընկերութեան գործն այս երկ-
րին մէջ յառաջ տանելու համար ըս-
տակ առող Ամերիկացի եկեղեցեաց
անդամք, որոց միշտ յարգող և քա-
ջալերութիւն կը արուի շարունակել
իրենց նուիրատուութիւնը, և թէ՛
բանիւ և թէ՛ գրով սա գաղափարը
կը տպաւորի անոնց մտայնը մէջ թէ
Հայք իրենց եկեղեցական պէտքե-
րուն ծախքն իրենք հագալու ետեւ
են, և ժամանակը մօտ է որ Պորտը
իր նուէրները դադարեցնէ, հետեւ-
բար իրենցմէ այլ ևս ստակ չպիտի պա-
հանուի եւ Չեմք գիտեր, բայց սա
գիտենք թէ Հայք, Լուսաւորական
թէ Բողոքական, (քանցի Բողոքական
Հայք ոչ նուաղ փախաք ունին Պորտ
ընկերութեան Հայոց մէջ զրկած ա-
ռաքելութեան դադարելը տեսնե-
լու), առջևին երկայն ճակատամարտ
մը ունին : Եւստամ թէ Միսիոնարաց
այս կարեւոր յայտարարութիւնը պի-
տի բանայ աղգայնաց աչքերն որ տես-
նեն թէ գործը ո՛րչափ մեծ է, ուս-
տի իրենց զօրութեան համար, Լու-
սաւորական և Բողոքական Հայք,
յարգելով միմեանց կրօնական գա-
ղափարները, միութեամբ գործելու
պէտք է առաջնորդուին :

Պորտ ընկերութեան հետ բարո-
յական կապը խզելու համար ցարդ-
ըրածնէն տարբեր աշխարհադարձ-
ութեամբ գործել սկսած են Բողոքա-
կան Հայք, և յաջողութեան քաջա-
լերական նշաններ պահաս չեն : ա-
նոնց բաղադրութեան զօրացնելու հա-
մար Լուսաւորական Հայք նաև ի-
րենց աշխարհադարձութիւնը պէտք
է փոխեն անոնց հետ, միշտ աչքի
առջև պահելով Լորտ Պէքընի սա
նշանաւոր խօսքերը թէ «միութիւնը
զօրութիւն է, միութիւնը ապաս-
տանարան է» :

Հայոց ԳԵ

Ի ՆՊԱՍՏ ՍՈՎԵԼՈՑ

Կեդրոնական Մասնաժողովոյ ձեռամբ
Գաղղիկի մէջ հաւաքեալ նախագ
առաջին ցուցակ
1 իր. Օտմ.
Տ. Տ. Ներսէս Սրբ. Պատր. Հայոց 20

ՄԵԾ. ՏԵՐԵՐ	
Արքեպիս և Սարգիս Կիւլիւզեան	50
Մատթէոս և Արիկ Բահեան	50
Մանուկեան եղբարք	40
Խաչիկ Կամարական	5
Համարձուս Կիւլիւզեան	5
Գառնիկ Յովակիմեան	5
Լ. Պալեօղեան	5
Կիւլիւզեի Կիւլիւզեան	5
Միքայէլ Մովսէսեան	5
Կ. և Բ. Խառնապոլեան	5
Եղիա Պէյլիքեան	5
Մ. և Մ. Փափաղեան	4
Պողոս Գարրիէլ և Ընկ.	4
Յ. Գծշէկիւլեան	4
Ա. Բէրթէֆ Սֆիլիւսեան	5
Սարգիս Թաշեան	5
Գարրիէլ Հարենց	5
Պողոս Խառնաձեան	2
Տիգրան Բարադամեան	2
Արաշապ Կիւլիւզեան	2
Կ. Թ. Գալամաձեան	2
Կարապետ Շահպաղեան	2
Կարապետ Միքայիլեան	2
Արքիմ Զարեքեան	2
Համարձուս Կարապետեան	2
Կարապետ Համաձեան	2
Աղուուսի Տիկնայք	2
Վ. Կիլիկ Եւստաֆեան	2
Մարգարիտ Գ. Գալամաձեան	2
Մարիամ Սուքիասեան	1
Յովակիմեան	1
Նէվրէս Մինասեան	1
Կամարական	1
Ռահեան	1
Խոկոհի Մարիսեան	1
Հոռոփիկ Հարենց	1
ՄԵԾ. ՏԵՐԵՐ	
Արշակ Ինճեան	1
Նշան Սէֆերեան	1
Արմենակ Կամարական	1
Ռուբէն Քուրմաձեան	1
Կիւլիւզեի Ամենձեան	1
Յովհաննէս Գաղաղեան	1
Գալուստ Սերոբեան	1
Մ. Յովհաննէս Փափաղեան	1
Մտեփան Յակոբեան	1
Յակոբ Մուրադեան	1
Պետրոս Մարտիրոսեան	1
Միքայիլ Խաչիկեան	1
Գեորգ Մէրսանէսեան	1
Սիմէոն Մանուկեան	1
Աշոտ Սէֆերեան	1
Խ. Սալեան և Ընկ.	1
Գրիգոր Կիւլիւզեան	1
Միքայիլ Ներսիսեան	1
Գրիգոր	1
Կարապետ Զամբըթիէնեան	1
Կարապետ Քօջաձեան	1
Ս. Մարիսեան	1
232	

ՄԵԾ. ԳՆԿԵՆ	
Արքիւնեան վարձարանի աշակերտք	185
Անտոն Աղասեան	80
Կուսնիկ Համաձեան	80
Կիրակոս Ստեփանեան	60
Գառնիկ Գալամաձեան	60
Գառնիկ Յ. Սերոբեան	50
Սահակ Պէգաղեան	55
Սարգիս Մովսէսեան	55
Գեորգ Արապեան	50
Տիգրան Քիւլիւզեան	50
Հ. Համաձեան	50
Աղուուսի Տիկնայք	
Վարդանիկ Թաղարեան	55
Մարիամ Անտոնեան	50
Մարիամ Պիլլիւսեան	50
Ա. Աղասեան	20
Աղ. Օր. Արտէմ Սարոյանեան	40
ՄԵԾ. ՏԵՐԵՐ	
Յակոբ Գալամաձեան	40
Յակոբ Կեսարեան	40
Յ. Ալաձեան	40
Մ. Ալաձեան	40
Գրիգոր Շահինեան	40
Յակ. Սէքեան	40
Մ. Յ. Գալաշիլեան	40
Մ. Նորիկեան	26 20
Ս. Խառնապոլեան	26 20
Գրիգոր Հ. Հովսէփեան	20
Յովհաննէս Սիւրիշիարեան	20
Յակոբոս Սէմէձեան	20
Քէֆէշէք	20

Յ. Ալաձեան	20
Հոգեւոր Փափաղեան	20
Կիւլիւզեի Յովակիմեան	20
Թաղար Խնձիկեան	20
Պողոս Ներկանեան	20
Միքայիլ Ներկանեան	20
Մահապի Կոստանդին	20
Յ. Կիւլիւզեան	20
Ս. Փափաղեան	20
Անտոն Հաճիկեան	10
Անտոն Լիւնեան	10
Մերկեր Գրիգորեան	10
Մանուկ Սրապեան	10
Խոսնիկ	10
Յակոբ Ս. Սուքիասեան	10

1. 0. 232 Ղ. 1887

Գաղղիկի 16 յունուար 1880

Ա. Զ. Գ

Ներսէս Ե. աղղի պաշտպան Կա-
թողիկոսի մեծագիւր և խորհրդաւոր
պատկերն, գործ հայրենասէր նըկա-
րիչ Պ. Ներսէսեանցի Տիկնայեցոյ,
կը ծախուի 'ի Պալիս դրամաձառ Պ.
Ս. Ղուկասեանի մօտ : Իսկ 'ի Չմիւ-
ռին, առաջնորդարանի Տաճկերէնի
դիւանապետ Օհան Էֆէնտի Մարաշ-
լեանի մօտ, գին երկու մէհրա :

Սոյն պատկերը կարող է դեղը-
ցիկ զարդ լինիլ ամեն Հայ տուներու
համար :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ՄԱՀ

ԵՒ

ԼԵԶՈՒԱԳՆԱԿԱՆ ԱՏԵՍԵ

Գրեց

Կարապետ Սրբանուշեան

« Նոր Կեանք » անուն իմաստա-
կութեան տեղաւորի մը դէմ ծաղրա-
բանական տետրակ մ'է, որ կը ծախ-
ուի Եֆէնի ճամի Չիլիկիլէր ճատ-
տէսի թիւ 2, Ս. Ղուկասեան դըրա-
տուն և այլ գրաւորաւորաց քով : Դին
2 1/2 դրուշ արծաթ :

ՄԵԾՈՑ ՇԱՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ըստ Լարուսի

Գրեաց հետեւողութեամբ

Գրէր Գ. Սարգիսեան

Կեդրոնատեղին է Չիլիկիլէր
ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան գը-
րատունը : Գին 60 փր.

ՆՈՒԱԳՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Տեղը երաժշտական

Հրատարակեց

Ե. Ս. Տիգրան

Ա. շրջան, թիւ 2 և 3

Բովանդակութիւն.— Ինձ համար չէ.
— Իմ հայրենիք.— Մայրենի լեզու.—
Գիւղական աղիւլի.—
Մէկ թիւ 2 զը՛ Մէհրա .

ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

ԲԱՆԱԹՈՒԹԻՒՆ

Տ. Մաղաքիա Մ. վարդապետի Օրմանեան
Արտատպու-
ի լսարանի կրթատիրաց ընկերու-
թեան յիւսկիւտար ի 17 նոյ. 1879

Նիւթոյն կարեւորութիւնն և բա-
նախօսին անունը բաւական են յոր-
դորելու կամ մանաւանդ հարկադրե-
լու ամեն աղգաւոր Հայ որ դնէ և
կարդայ այս ընտիր բանախօսու-
թիւնը : Ամեն Հայ գրաւորաւորաց
քով կը գտնուի : Գին 3 զը՛ արծաթ :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՅԻՐ

Յ. Յ. Պարսեան

Լ. յոյս մէջ հրատարակեալ այլ և
այլ անձանց կենսագրութիւններուն
հաւաքածոյն է՝ Գալուսեան տըղա-

Անկէ ընթացածակ անդիտելիեանց և վկայականներու վաւերացման համար, որոնք է դիմել առ ՅՈՒՀ ՀԱՆՏԵՍ ԱՐԵՒԱՌՈՒՄԻ ԳԵՎԵՍԱՆՈՒ ԳԵՐԾՆԱԿԱՆՈՒ ԳԵՐԾՆԱԿԱՆՈՒ ՏՈՒՆԱԿԱՆՈՒ և Պաշտօնակազմի համար, Առաջ լսան թիւ 9-ը կամ առաջին լսան թիւ 1-ը: